

Vermogenskadaster op komst?

Amid Faljaoui
Belastingconsulent

Het Belgische bankgeheim ligt zwaar onder vuur, vanwege de crisis, maar ook door internationale druk. We overlopen even de recente evoluties ter zake.

De fiscus speelt al lang met het idee om een soort van gecentraliseerd bestand uit te werken dat alle bankrekeningen in België groepeerd. Tot hiertoe werd dat idee vooral als een utopie of een vrome wens afgedaan, maar daar blijkt nu verandering in te komen. Dat konden we zien en vooral horen tijdens de laatste hoorzittingen van de Commissie van Financiën van de Kamer over het bankgeheim.

Uiteraard dient dat gecentraliseerde register van bankrekeningen vooral om de belastingadministratie makkelijker toegang te verlenen tot de bankgegevens in het kader van onderzoeken naar fiscale fraude. Dat is het standpunt dat de directeur van de studiedienst van het ABVV in de Kamer heeft verdedigd en waarin hij onmiddellijk werd bijgetreden door andere afgevaardigden.

De bedoeling is volgens hen niet om te weten welk bedrag op uw bankrekening staat, maar wel om te vermijden dat men moet gaan zoeken bij welke bank de van belastingfraude verdachte belastingplichtige een rekening heeft geopend.

Ook de vertegenwoordiger van de banksector werd gehoord door de afgevaardigden. Zoals te verwachten, toont hij zich wat terughoudender en stelt hij zich vragen bij het eigenlijke doel van dat gecentraliseerde bestand. Dient het om de belastingfraude beter te bestrijden of is er een verborgen agenda: een algemeen zicht krijgen op de tegoeden van de Belgen om daarna een heus vermogenskadaster en dus een vermogensbelasting in te voeren?

Het debat is pas gelanceerd. Maar het staat nu al vast dat de financiële crisis de zaken in een stroomversnelling heeft gebracht. De staatskassen zijn leeg en wat gisteren nog onmogelijk leek, is dat morgen niet meer. Dat de drie gewesten het samen op een akkoord hebben gegooid om tegen 2013 een wegentaks in te voeren, is veelzeggend.

Het bankgeheim dat in België sowieso al niet erg consistent was, riskeert ook al te worden verwezen naar de stapel ideeën die de crisis niet overleefd zullen hebben.

Belasting op het kapitaal

Het financieel dagblad *Netto* schreef onlangs dat bepaalde politieke strekkingen al jaren ijveren voor de invoering van een belasting op kapitaal, omdat dat tot een meer rechtvaardige verdeling van de belastingdruk zou leiden. In het huidige systeem zouden de inkomsten uit arbeid immers te zwaar worden belast in verhouding tot de inkomsten uit vermogen.

Een belasting op het bezit van kapitaal zou dat moeten verhelpen, terwijl nu enkel de inkomsten uit kapitaal belast kunnen worden. De bedoeling is dat welstellende burgers die een bepaald vermogen bezitten, daar een (beperkt) percentage aan belastingen op betalen. De invoering van een dergelijke belasting, ook wel 'miljonairstaks' genoemd, is echter niet zo eenvoudig en vereist onder meer dat er een 'vermogenskadaster' wordt aangelegd, zodat er ook informatie beschikbaar is over de eigenaar en het bedrag van de

roerende goederen, zoals dat al sinds mensenheugenis bestaat voor onroerende goederen.

Een vermogenskadaster

De laatste jaren werden er al maatregelen genomen waarbij een aantal “hinderpalen” werden weggenomen die de aanleg van zo’n roerend vermogenskadaster in de weg staan. Zo was België een van de weinige landen waar aandelen nog “aan toonder” (en dus ook vrij overdraagbaar) konden zijn. Die mogelijkheid wordt geleidelijk afgebouwd. Sinds 2008 is het niet meer mogelijk om aandelen aan toonder uit te geven, waardoor het dus al wat moeilijker wordt om ze verborgen te houden voor de fiscus.

De belangrijkste hinderpaal voor een vermogenskadaster blijft het bankgeheim, dat nog altijd geldt in België. Hoewel de fiscus niet zomaar gegevens kan opvragen aan de bank over wie wat bezit, werd dat bankgeheim in de loop der jaren toch wat uitgehold.

Zo geldt het bankgeheim al niet op het vlak van de successierechten, maar ook voor de inkomstenbelastingen is het bankgeheim niet altijd absoluut. Als u bijvoorbeeld bezwaar indient, kan de controleur binnen bepaalde grenzen wél inlichtingen vragen aan de banken. Door de “spaarrichtlijn” is de fiscus ook op de hoogte van de intresten die in de meeste andere landen van de Europese Unie worden opgestreken. Daarnaast maakt België er werk van om de gegevensuitwisseling over buitenlandse rekeningen met andere landen mogelijk te maken. Bovendien mogen we ook niet vergeten dat de fiscus sowieso bij de belastingplichtige zelf alle gegevens kan opvragen over beroepsmatige rekeningen, maar ook over buitenlandse privérekeningen, die trouwens elk jaar verplicht moeten worden aangegeven.

Wetsontwerp

Door een recent wetsontwerp¹ zou het bankgeheim nog wat meer kunnen afbrokkelen. Zo zou de fiscus bij een belastingcontrole toch inlichtingen kunnen inwinnen bij de bank als hij aanwijzingen heeft die doen vermoeden dat de verschuldigde belasting hoger is dan blijkt uit de aangegeven

inkomsten. De Raad van State ziet in dit voorstel geen schending van het recht op privacy en heeft het licht al op groen gezet. Toch lijkt het voorbarig om daaruit te besluiten dat de invoering van een vermogenskadaster weer een stapje dichterbij is gekomen. In eerste instantie gaat het om een wetsontwerp dat nog moet worden goedgekeurd. Zelfs als dat gebeurt, zou het de fiscus nog geen vrij spel geven om naar believen gegevens op te vragen bij de banken. Het wetsontwerp is immers een uitzondering die slechts in welbepaalde gevallen kan worden toegepast en mits een aantal strikte procedureregels worden nageleefd. Bij het merendeel van de controles zou de fiscus dus nog altijd geen inlichtingen kunnen vragen aan de bank. Hoewel er al jaren wordt gefluisterd dat er ook in België een vermogensbelasting zit aan te komen, is het nog lang niet zo ver en ziet het er ook niet naar uit dat dit wetsontwerp daar veel aan zal veranderen.

Jacht op buitenlanders

De regering wil het bankgeheim in België volledig opheffen voor alle buitenlanders die een rekening in ons land hebben, zo schreef *De Standaard*. Die maatregel is nodig om niet opnieuw op de “grijze lijst” van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) terecht te komen.

De regering van lopende zaken heeft hierover een wetsontwerp voorbereid dat ze, volgens die krant, zo snel mogelijk wil laten goedkeuren.

Buitenlanders zouden dus niet meer naar een Belgische bank kunnen stappen met de vraag om hun geld verborgen te houden voor de fiscus van het land vanwaar ze afkomstig zijn. Met dit wetsontwerp wil de regering vermijden dat België eens te meer op de “grijze lijst” van de OESO belandt.

Na akkoorden met verschillende landen over de uitwisseling van bankgegevens, was ons land van die lijst verdwenen. Intussen werden er 42 akkoorden gesloten, maar geen enkel daarvan is al in werking getreden.

De OESO controleert voortaan of de Belgische wetgeving voldoet aan de internationale normen. In mei volgt een eindrapport. Het laatste woord hierover is dus nog niet gezegd. ●

¹ Wetsontwerp van 9 december 2010 houdende diverse bepalingen (DOC 53 0771/001).